

Леонід Новохатько,
доктор історичних наук, професор,
професор кафедри реклами та зв'язків
з громадськістю
Факультету журналістики
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Leonid Novokhatko,
Doctor of Historical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Advertising
and Public Relations,
Faculty of Journalism,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,

 <https://orcid.org/0000-0003-1104-6488>
 l.novokhatko@kubg.edu.ua

МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СТРАТЕГІЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС

MEDIA COMMUNICATIONS IN THE INFORMATION STRATEGY OF UKRAINE'S INTEGRATION INTO THE EU

АНОТАЦІЯ. Стаття присвячена значенню та ролі медіакомунікацій у євроінтеграційних процесах України. Тема інтеграції України до Європейського Союзу є ключовою не лише для політичних, економічних, безпечних, гуманітарних аспектів життєдіяльності держави, а й для національного медіапростору. Підтверджено важливість інформаційно-комунікаційної складової для досягнення стратегічних цілей. Визначено функції медіакомунікацій в контексті євроінтеграції України. Проаналізовано інформаційно-аналітичну діяльність українських медіа в національному медіапросторі на шляху країни до ЄС. Зосереджено увагу також на проблемних питаннях висвітлення теми євроінтеграції. Проведено контент-аналіз моніторингу світових медіа на предмет актуальності досліджуваної проблеми за допомогою платформи Media Cloud. Серед ресурсів, які брались до уваги у проведеному аналізі, є всі світові глобальні медіа англійською мовою, також національні медіа США, Великобританії, Франції.

Результати проведеного контент-аналізу дозволили дійти висновку, що тема інтеграції України до ЄС є актуальною для сучасних міжнародних відносин та активно висвітлюється світовими медіа. Членство України в ЄС переважно пов'язується, асоціюється саме з російською агресією проти України і початком повномасштабного вторгнення. З плином часу темі євроінтеграції медіа приділяють не менше уваги. Новий потужний сплеск медійної активності відбувся у зв'язку з початком переговорів у червні 2024 року представників України та представників урядів 27 країн ЄС про членство. Висока активність світових медіа у висвітленні євроінтеграційних прагнень України свідчить про підтримку та інтерес до України у світового співтовариства.

Ключові слова: медіакомунікації; ЗМІ; євроінтеграція; Україна; ЄС.

ABSTRACT. The article is devoted to the importance and role of media communications in Ukraine's European integration processes. The topic of Ukraine's integration into the European Union is vital not only for the political, economic, security, and humanitarian aspects of the state's life but also for the national media space. The importance of the information and communication component for achieving strategic goals is confirmed. The functions of media communications in the context of Ukraine's European integration are defined. The information and analytical activities of Ukrainian media in the national media space on the country's path to the EU are analyzed. Attention is also focused on the problematic issues of

covering the topic of European integration. A content analysis of the monitoring of world media for the relevance of the problem under study was conducted using the Media Cloud platform.

Among the resources considered in the analysis are all global English-language media and national media of the USA, Great Britain, and France.

The content analysis results concluded that Ukraine's integration into the EU is relevant for modern international relations and is actively covered by the world media. Ukraine's membership in the EU is mainly associated with and is associated with, Russian aggression against Ukraine and the beginning of a full-scale invasion. Over time, the media have paid no less attention to the topic of European integration. A new powerful surge in media activity occurred with negotiations in June 2024 between representatives of Ukraine and representatives of the governments of 27 EU countries on membership. The high activity of world media in covering Ukraine's European integration aspirations indicates support and interest in Ukraine in the world community.

Keywords: media communications; media; European integration; Ukraine; EU.

© Л. Новохатько, 2024

Постановка проблеми. Європейська інтеграція України — це довгий і складний процес в історії та сьогоденні українського народу. Прагнення бути частиною європейського суспільства — це не лише система політичної, економічної, правової, безпекової, інформаційно-комунікаційної, культурної інтеграції, це важлива умова суверенітету України. Здобуття Україною незалежності стало не лише актом самовизначення, але й відкрило нову сторінку в історії українського народу — сторінку євроінтеграційних прагнень. Цей курс не є випадковим чи штучним, адже він ґрунтується на глибоких історичних коренях та щирому прагненні українців жити в демократичній, соціально орієнтованій, економічно розвинутій країні.

Передумови повномасштабного військового вторгнення та весь період боротьби українців проти російської агресії з 24 лютого 2024 року, складнощі євроінтеграційних прагнень України доводять виключну важливість саме інформаційно-комунікаційної складової для досягнення стратегічних цілей. Євроінтеграційні прагнення України не лише відкрили двері до співпраці з ЄС, але й стали потужним каталізатором реформ, прогресивних зрушень у сфері медіакомунікацій та розбудови інформаційного суспільства. Ці зміни, безсумнівно, матимуть значний вплив на розвиток нового українського суспільства.

Завдяки фаховому формуванню інформаційно-комунікаційних стратегій можлива ефективна система взаємодії та співробітництва, досягнення спільних взаємовигідних цілей, створення єдиного інформаційного простору, обмін досвідом та знаннями, забезпечення безпеки та збагачення культури одне одного. Це шлях до того, щоб світ краще пізнав Україну, нашу боротьбу та цінності, а Україна отримала нові можливості та підтримку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання євроінтеграційних прагнень України, перспектив приєднання та взаємовідносин Україна–ЄС, ефективності медіації ЄС як посередника в російсько-українському конфлікті, впливу засобів масової інформації на формування зовнішньополітичних орієнтирів держави, специфіки висвітлення євроінтеграційних процесів в Україні, впливу ЗМІ на консолідацію громадської думки у процесі євроінтеграції України розглядаються у працях зарубіжних та вітчизняних науковців, зокрема А. Костенко [1], В. Андрейко та А. Мишко [2], Й. Батори та П. Рікера [3], В. Фісанова та І. Осадиці [4], Н. Чабана, О. Елгстрема і М. Кнодта [5], Н. Піпченко та Є. Макаренко [6], О. Фролової та В. Чекмарьової [7], Г. Хлистун [8, 9], А. Яковця [10].

Мета роботи полягає у теоретичному і прикладному дослідженні ролі та значення медіакомунікацій у інформаційній стратегії інтеграції України до ЄС.

Методи дослідження. У дослідженні використано такі методи: описовий, систематизації, аналізу, синтезу, узагальнення, контент-аналізу.

Результати та обговорення. На національному рівні засоби масової інформації виступають провідною платформою для здійснення комунікацій між суспільством та владою, а на міжнародному рівні ЗМІ стають складовою системи комунікацій між державами та міжнародними організаціями, союзами, альянсами. Співпраця в інформаційній сфері, медіакомунікації особливо важливі зараз, у часи протидії військовій та інформаційній агресії РФ. Завдяки спільним зусиллям ми доносимо правду про Україну до світового співтовариства, мобілізуємо допомогу та підтримку. Це робить нашу оборону сильнішою, а нашу стійкість — міцнішою. Вступ до ЄС відкриває нові горизонти для цієї співпраці. Це прискорить адаптацію українських інформаційних процесів до європейських

стандартів, дасть доступ до нових технологій та ресурсів. Це також посилить нашу спільну кібербезпеку та створить нові можливості для урядів, бізнесу та громадян.

До історичних кроків України на шляху до євроінтеграції можна віднести: підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (2014 р.), яка стала знаменним кроком на шляху до тісніших політичних та економічних зв'язків з Європою; набуття чинності поглибленою та всеохоплюючою зоною вільної торгівлі (ПВЗВТ) в рамках Угоди про асоціацію (2017 р.), що стимулювало торгівлю та економічне співробітництво між Україною та ЄС; історичне рішення ЄС про надання Україні статусу кандидата (2022 р.), яке чітко підтвердило європейську перспективу країни та відкрило нові можливості для її подальшої інтеграції до ЄС. Ці події свідчать про непохитну відданість України демократичним цінностям, прагнення до економічного розвитку та рішучість у зміцненні зв'язків з Європейським Союзом. Україна та її громадяни продемонстрували свою чітку орієнтацію на європейське майбутнє, роблячи значні кроки на шляху до членства в ЄС [11].

Рішення та ініціативи протягом всього періоду активно підтримувалися засобами масової інформації — як на національному, регіональному, так і на глобальному рівнях. Медіакомунікації відіграють надзвичайно важливу роль у процесі євроінтеграції України, виконуючи низку важливих функцій.

1. Інформування:

- надають громадськості об'єктивну та неупереджену інформацію про євроінтеграційний процес, його переваги, виклики та перспективи;
- пояснюють складні питання європейського законодавства та політики доступною мовою;
- сприяють розумінню європейських цінностей та принципів.

2. Підтримка суспільної дискусії:

- забезпечують платформу для обговорення євроінтеграційних питань з різними зацікавленими сторонами;
- стимулюють критичне мислення та аналітичне дослідження євроінтеграційних тем;
- сприяють формуванню громадської думки щодо євроінтеграції.

3. Контроль влади:

- відстежують діяльність уряду та інших державних органів у сфері євроінтеграції;
- розслідують можливі порушення, корупцію та зловживання владою;

- інформують громадськість про результати контролю влади.

4. Ретрансляція:

- транслиують демократичний спосіб життя, моделі поведінки та ціннісні орієнтири європейської спільноти, тиражують інформаційні смисли та коди.

5. Мобілізація громадян:

- заохочують громадян до активної участі у євроінтеграційному процесі;
- підтримують громадські ініціативи, спрямовані на євроінтеграцію;
- сприяють розвитку громадянського суспільства.

6. Зміцнення зв'язків з ЄС:

- поширюють інформацію про Україну в Європейському Союзі;
- сприяють налагодженню контактів між українськими та європейськими громадянами та організаціями;
- зміцнюють взаєморозуміння та співпрацю між Україною та ЄС.

Важливо зазначити, що роль медіа не обмежується перерахованими вище функціями. Медіа також захищають права людини та сприяють верховенству права; висвітлюють історії успіху євроінтеграції; створювати сатиричний та розважальний контент про євроінтеграцію. Загалом, медіа відіграють важливу роль у забезпеченні прозорості, підзвітності та демократичності євроінтеграційного процесу в Україні.

Сучасний світ неможливо уявити без засобів масової інформації, які виступають об'єднуючою ланкою між владою та громадськістю. Вони не лише інформують, але й формують думки та емоції людей. В українському контексті роль медіа у процесі євроінтеграції є особливо важливою. Саме через ЗМІ українці отримують більшу частину інформації про складну та багатогранну тему євроінтеграції України. Виключно важлива роль медіа зумовлена двома ключовими факторами: вони мають прямий доступ до широкої аудиторії, що дає їм можливість безпосередньо впливати на думки та настрої людей; для багатьох українців преса, радіо, телебачення залишаються основними джерелами інформації, яким вони довіряють. Тому ЗМІ несуть велику відповідальність за те, як українське суспільство сприймає процес євроінтеграції. Вони повинні надавати об'єктивну та неупереджену інформацію, а також сприяти конструктивному діалогу між владою та громадськістю [4].

У часи політичних та суспільних трансформацій, криз, воєн та воєнних конфліктів роль ЗМІ стає особливо важливою. Сьогодні

українські ЗМІ набувають дедалі більшого впливу, реально стаючи «четвертою владою».

Для підтвердження важливості функцій медіакомунікації варто звернутись до Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року. Стратегія схвалена Кабінетом міністрів України в грудні 2022 року. Метою стратегії є проведення інформаційно-комунікаційної роботи на підтримку європейського курсу держави.

Під час дії Стратегії було удоконалено державну комунікаційну інфраструктуру з питань європейської інтеграції. Завдяки підтримці проектів міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу було створено, серед інших, нову комунікаційну платформу «Євроінтеграційний дайджест». Це медіакомунікаційний проект добірки основних новин за тиждень про європейську інтеграцію України: новини, аналітика, новації законодавства, проекти, рейтинги, інтерв'ю, успішні практики тощо. Цей інформаційний ресурс має активну динаміку новинного наповнення та різноманітність форматів євроінтеграційного контенту. «Євроінтеграційним дайджестом» опікується комунікаційна команда Офісу Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України [12]. Ця комунікаційна платформа є уособленням майже всіх можливих функцій медіакомунікацій: інформує, підтримує суспільну дискусію, відстежує діяльність уряду, зміцнює зв'язки з ЄС та інші.

Здійснюючи поступову інтеграцію до ЄС та маючи на меті стимулювати, заохочувати ефективну комунікацію між державними органами та організаціями із представниками медіа, в операційному плані реалізації вищезазначеної Стратегії пропонується регулярно проведення тематичних комунікаційних заходів для представників медіа (пресконференцій, брифінгів, престурів, інтернет-конференцій, інтерв'ю тощо) щодо перебігу, результатів заходів з реалізації стратегічного курсу європейської інтеграції, забезпечення медійного висвітлення офіційних заходів, зустрічей між представниками України та Європейського Союзу. З метою популяризації внутрішніх трансформацій України, спрямованих на інтеграцію з Європейським Союзом, планується проводити Всеукраїнський конкурс на кращий медійний матеріал, що висвітлює практичну користь цих змін для громадян України. Для підвищення рівня обізнаності представників медіа щодо дезінформації, пов'язаної з євроінтеграцією України, вже проводяться і будуть проводитися семінари, в тому числі на регіональному

рівні. Відповідно до операційного плану реалізації Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року виконання зазначених завдань покладено на Держкомтелерадіо, Міністерство культури та інформаційної політики, урядовий Офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерство закордонних справ. Стратегія підкреслює виняткову важливість та значення медіапідтримки євроінтеграційних прагнень України [13].

Тема інтеграції України до Європейського Союзу є надзвичайно важливою не лише для політичних, економічних, безпекових, гуманітарних аспектів життєдіяльності держави, а й для національного медіапростору. Підтвердженням цього є не просто виключна активність традиційних та новітніх медіа з висвітлення цієї тематики та заглиблення в неї, але також наявність у багатьох ЗМІ окремої рубрики, напряду чи спецпроектів, присвячених зближенню України з Європою. Наприклад, серед національних телеканалів можна відзначити: «Суспільне мовлення», національну суспільну телерадіокомпанію України, яка веде окрему рубрику новин «Україна — ЄС» [14] та має низку програм, присвячених євроінтеграції: «Європа» та «Європа. Прямий ефір»; 1+1, приватний телеканал, який має щоденні випуски новин та спеціальні програми про євроінтеграцію [15]; «5 канал»; інформаційно-просвітницький канал медіахолдингу «Вільні медіа», який відомий своїми аналітичними програмами про євроінтеграцію, цікавими інтерв'ю з експертами та політиками. Серед друкованих ЗМІ, які є активними у висвітленні питань європейської інтеграції України варто відзначити тижневик «Дзеркало тижня», щоденну газету «Київська Пошта», газету «День». Активними прихильниками розповсюдження інформаційно-аналітичних матеріалів про Україну та ЄС серед онлайн ЗМІ є «Українська правда», «НВ», «Дзеркало тижня». Деякі засоби масової інформації випускають ґрунтовні аналітичні матеріали, наприклад, підсумовуючи пройдений Україною шлях до Євросоюзу та прогнозуючи перспективи вступу до ЄС [16]. Більше того, в українському медіапросторі існують онлайн-видання, діяльність яких присвячена виключно новинам та аналітиці про Європу, НАТО, реформи в Україні та євроінтеграцію України (наприклад, українське інтернет-ЗМІ «Європейська правда», що функціонує з 2014 року).

Новопризначений генеральний директор найстарішого українського національного

інформаційного агентства «Укрінформ» Сергій Череватий наголошує, що агентство приділяє і буде приділяти темі європейської та євроатлантичної інтеграції значну увагу. А найближчою темою виділив Саміт миру у Швейцарії [17].

Зважене та критичне ставлення до медіакомунікацій у інформаційно-комунікаційній стратегії інтеграції України до ЄС надає підстави розглядати і проблемні аспекти висвітлення теми. Наприклад, серед засобів масової інформації може зустрічатись упередженість у висвітленні євроінтеграції, оскільки деякі ЗМІ, блогери почасти займають проросійську або антиєвропейську позицію. Це може проявлятися у акцентуванні на неоднозначних аспектах євроінтеграції: втраті частини суверенітету, економічних труднощах інтеграції, іграційних обставинах, використанні трудових та сировинних ресурсів України тощо. Крім того, незважаючи на високу медійну активність, можна зазначити недостатній рівень обізнаності населення про євроінтеграцію, що свідчить про недоліки інформаційної, роз'яснювальної роботи ЗМІ, державних органів.

Для підвищення ефективності діяльності преси, радіо, телебачення, інтернет-середовища у процесі євроінтеграції необхідно покращувати рівень професіоналізму журналістів та їх обізнаність про євроінтеграційні питання, забезпечувати неупереджене, збалансоване висвітлення євроінтеграції, активно протидіяти дезінформації та пропаганді, заохочувати діяльність нових медіа в інформуванні громадськості, формуванні суспільної думки, підвищувати медіаграмотність населення України.

Слід розділяти та враховувати діяльність медіа в середині країни та закордонних медіа, оскільки їх активність та, відповідно, вплив

має деякі відмінності. Завдяки платформі Media Cloud та її інструментам дослідження медіасистеми глобальних засобів масової інформації майже з усіх країн світу, в рамках роботи над статтею проведено контент-аналіз моніторингу медіа за останні два роки (з серпня 2022 р. до червня 2024 р.) на предмет актуальності досліджуваної проблеми. Серед ресурсів, які брались до уваги у проведеному аналізі, є всі світові глобальні медіа англійською мовою, також національні медіа США, Великобританії, Франції [18].

Графіки доводять, що актуальність предмету дослідження залишається сталою протягом останніх двох років (ресурс надає доступ для аналізу, починаючи лише з серпня 2022 року), з періодичними сплесками активізації уваги світових медіа до проблеми євроінтеграційних прагнень України та розширення ЄС (за рахунок приєднання нових членів). Сплески уваги світових та європейських ЗМІ зумовлені конкретними подіями, намірами, заявами, рішеннями та візитами високих посадових осіб, що мають безпосереднє відношення до європейської інтеграції України та її членства в ЄС. Наприклад, висока медіа активність спостерігається в період офіційної заяви Прем'єр-міністра України про повне виконання рекомендацій Європейської комісії щодо реформ, які потрібно провести для наступного кроку на шляху до вступу до ЄС, або в період початку переговорів про вступ України до ЄС після виконання всіх вимог.

У межах дослідження медіакомунікацій у інформаційно-комунікаційній стратегії інтеграції України до ЄС варто звернути увагу на ключові слова інформаційних повідомлень, які надані платформою Media Cloud.

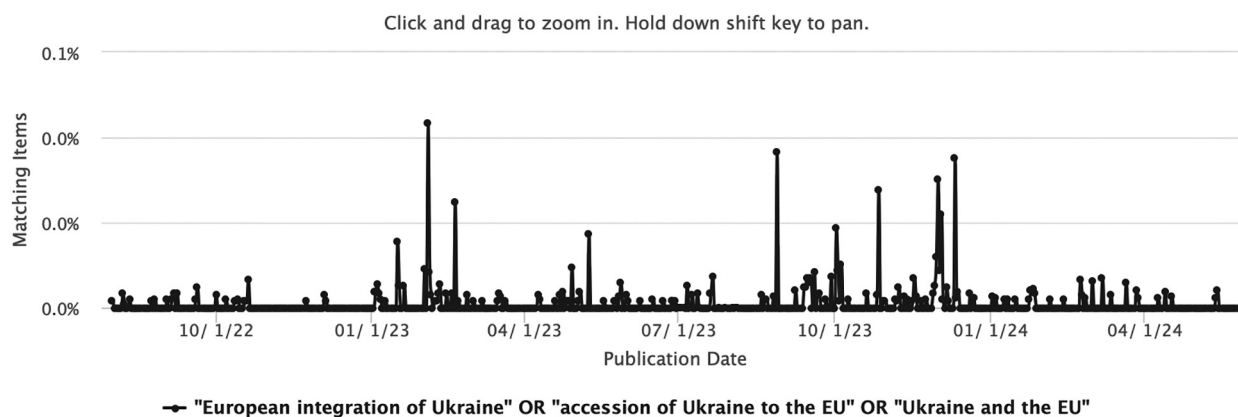

Рисунок 1. Загальна увага до обраних тем за ключовими словами: «європейська інтеграція України», «приєднання України до ЄС», «Україна та ЄС».

Джерело: здійснено автором за матеріалами онлайн-платформи Media Cloud.

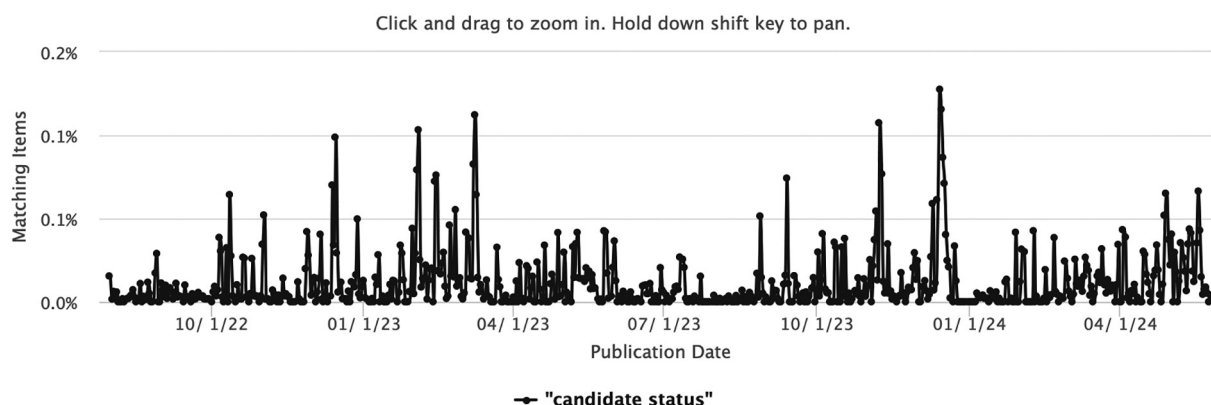

Рисунок 2. Загальна увага до обраних тем за ключовим словом «статус кандидата».

Джерело: здійснено автором за матеріалами онлайн-платформи Media Cloud.

Top Words experimental

This is an *experimental* sample-based list of the top words in content matching your query. We have not strongly validated the results as representative. Use at your own risk.

These results are from a sample of titles from 5000 random news stories. Common terms (i.e. stopwords) from languages that have more than 15% of the results have been removed.

"CANDIDATE STATUS"

eu ukkraine russian russia moldova war foreign georgia protest u. ukrainian leader agent membership putin new president european talk bill government minister georgian law official prison russia' ukraine' day kyiv military attack nato bosnia western chief strike summit parliament pro country election plan sanction activist candidate accessiorkazakh north zelensky court europe group support former right balkan belarusian moscow

Рисунок 3. Ключові слова.

Джерело: здійснено автором за матеріалами онлайн-платформи Media Cloud.

Враховуючи перелік ключових слів, які використовували у своїх повідомленнях світові медіа, можна зробити важливий висновок, який полягає у тому, що здебільшого тема членства України в ЄС пов'язана та асоційована з росією, Путіним та війною з рф. Нагадаємо, що Україна подала заявку на вступ до ЄС 28 лютого 2022 року, через 4 дні після повномасштабного військового вторгнення на її територію.

У результаті проведеного контент-аналізу можна зробити висновок, що тема інтеграції України до ЄС є актуальною для сучасних міжнародних відносин та активно висвітлюється світовими засобами масової інформації. Членство України в ЄС переважно пов'язується, асоціюється саме з російською агресією проти України і початком повномасштабного вторгнення. З плином часу темі євроінтеграції медіа приділяють не менше уваги. Новий потужний сплеск медійної активності відбувся у зв'язку з початком переговорів у червні 2024 року

представників України та представників урядів 27 країн ЄС про членство.

Висновки. Євроінтеграційні процеси активно продовжуються, набирають нових обертів, зважаючи на перспективи перемовин між Єврокомісією та Україною щодо членства в ЄС. Євроінтеграційний процес для України є багатограним та комплексним, а медіакомунікації нерідко відіграють визначальну роль у забезпеченні інформаційної стратегії інтеграції України до ЄС. Орієнтуючись на внутрішню цільову аудиторію, медіа надають громадськості об'єктивну інформацію про євроінтеграційний процес, його виклики та перспективи, сприяють розумінню європейських цінностей та принципів, формують громадську думку щодо євроінтеграції. За межами України медіа активно працюють для зміцнення зв'язків з ЄС: поширюють інформацію про Україну в Європейському Союзі; інформують світову та європейську спільноту про реформи, позитивні

зміни та успіхи України на шляху до членства в ЄС; сприяють налагодженню контактів між українськими та європейськими громадянами та організаціями; зміцнюють взаєморозуміння та співпрацю між Україною та ЄС. Висока активність світових медіа у висвітленні євроінтеграційних прагнень України свідчить про підтримку та інтерес до України у світового співтовариства.

Шлях України до членства в ЄС є надзвичайно складним, особливо враховуючи такі складні обставини, як повномасштабне вторгнення РФ. Але український народ та Європейський Союз демонструють єдність, рішучість у прагненні до європейського майбутнього країни. Сильна воля українців та підтримка ЄС роблять євроінтеграцію України реальністю.

Список використаних джерел

1. Костенко А. М. Вплив інститутів громадянського суспільства на євроінтеграційні процеси України : монографія. Суми : СумДУ, 2018. 411 с.
2. Андрейко В., Мишко А. Вплив ЗМІ на формування зовнішньополітичних орієнтирів держави: досвід країн Вишеграду. *Міжнародний науковий вісник*. 2021. № 1-2 (23-24). С. 103-111. DOI: 10.24144/2218-5348.2021.1-2(23-24).103-111
3. Batora J., Rieker P. EU-supported reforms in the EU neighbourhood as organized anarchies: the case of post-Maidan Ukraine. *Journal of European Integration*. 2018. Vol. 40. Issue 4. P. 461–478. DOI: 10.1080/07036337.2018.1467412
4. Фісанов В., Осадиця І. Вплив ЗМІ на консолідацію громадської думки у процесі євроінтеграції в Україні та Республіці Болгарії (Порівняльний аспект). *International relations, part «Political sciences»*. 2017. URL: http://clouds.iir.edu.ua/index.php/pol_n/article/view/3319/2998 (дата звернення: 25.10.2024).
5. Chaban N., Elgström O., Knodt M. Perceptions of EU Mediation and Mediation Effectiveness: Comparing Perspectives from Ukraine and the EU. *Cooperation and Conflict*. 2019. Vol. 55. Iss. 4. P. 506–523. DOI:10.1177/0010836718823813
6. Pipchenko, N., Makarenko, I., Ryzhkov, M., & Zaitseva, M. The policy of European and Euro-Atlantic integration as a key factor for Ukraine's transformation. *European Spatial Research and Policy*. 2021. № 28 (1). P. 265–285. DOI: <https://doi.org/10.18778/1231-1952.28.1.14>
7. Фролова О., Чекмарьова В. Інтеграція України до європейського інформаційного простору. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2022. №13. С. 66-77. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-02-66-77>
8. Хлисту́н Г. Розвиток суспільного мовлення в Україні як один з аспектів угоди про асоціацію з ЄС. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2023. Вип. 1 (57). С. 43–45.

9. Хлисту́н Г. Етапи становлення суспільного мовлення в Україні та європейський досвід. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2021. Вип. 1 (53). С. 15–19. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2021/1-53/15-18>

10. Яковець А. В. Роль українських мас-медіа у євроінтеграційних процесах // Наукові розробки, передові технології, інновації: збірник наукових праць та тез наукових доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (Прага–Брно–Київ, 2017 р.) Київ : НДІСР, 2017. С.383–391.

11. Шлях України до вступу до ЄС. URL: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/ukraines-path-towards-eu-accession_uk (дата звернення: 25.10.2024).

12. Євроінтеграційний дайджест. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/digest/> (дата звернення: 25.10.2024).

13. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від від 9 грудня 2022 р. № 1155-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-p#Text> (дата звернення: 25.10.2024).

14. ЄС — Суспільне новини. URL: <https://susplne.media/tag/es/> (дата звернення: 25.10.2024).

15. Євроінтеграція. TCH. URL: <https://tsn.ua/tags/євроінтеграція> (дата звернення: 25.10.2024).

16. Леліч М. Два роки потому. Який шлях до Євросоюзу вже пройшла Україна і коли чекати на вступ до ЄС. *РБК-Україна*. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/dva-roki-potomu-kiy-shlyah-evrosoyuzu-vzhe-1709072970.html> (дата звернення: 25.10.2024).

17. Укрінформ приділятиме значну увагу темі євроатлантичної інтеграції України. *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3868257-ukrinform-pridilatime-znacnu-uvagu-temi-evroatlantichnoi-integracii-ukraini-cerevatij.html> (дата звернення: 25.10.2024).

18. Media Cloud, an open-source platform for media analysis. URL: <https://www.mediacloud.org/> (дата звернення: 25.10.2024).

References

1. Kostenko, A. M. (2018). *The influence of civil society institutions on Ukraine's European integration processes* (Monograph). Sumy: SumDU.
2. Andreiko, V., & Myshko, A. (2021). The impact of media on the formation of a state's foreign policy orientations: The Visegrad countries' experience. *International Scientific Bulletin*, 1-2(23-24), 103–111. [https://doi.org/10.24144/2218-5348.2021.1-2\(23-24\).103-111](https://doi.org/10.24144/2218-5348.2021.1-2(23-24).103-111)
3. Batora, J., & Rieker, P. (2018). EU-supported reforms in the EU neighbourhood as organized anarchies: The case of post-Maidan Ukraine. *Journal of European Integration*, 40(4), 461–478. <https://doi.org/10.1080/07036337.2018.1467412>
4. Fisanov, V., & Osaditsya, I. (2017). The influence of media on public opinion consolidation in the process of European integration in Ukraine and Bulgaria (Comparative

aspect). *International Relations, Part "Political Sciences"*. Retrieved from http://clouds.iir.edu.ua/index.php/pol_n/article/view/3319/2998

5. Chaban, N., Elgström, O., & Knodt, M. (2019). Perceptions of EU mediation and mediation effectiveness: Comparing perspectives from Ukraine and the EU. *Cooperation and Conflict*, 55(4), 506–523. <https://doi.org/10.1177/0010836718823813>

6. Pipchenko, N., Makarenko, I., Ryzhkov, M., & Zaitseva, M. (2021). The policy of European and Euro-Atlantic integration as a key factor for Ukraine's transformation. *European Spatial Research and Policy*, 28(1), 265–285. <https://doi.org/10.18778/1231-1952.28.1.14>

7. Frolova, O., & Chekmarova, V. (2022). Integration of Ukraine into the European information space. *International Relations, Social Communications, and Regional Studies*, 13, 66–77. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-02-66-77>

8. Khlystun, H. (2023). The development of public broadcasting in Ukraine as one of the aspects of the EU association agreement. *Visnyk of Taras Shevchenko National University of Kyiv. International Relations*, 1(57), 43–45.

9. Khlystun, H. (2021). Stages of public broadcasting establishment in Ukraine and European experience. *Visnyk of Taras Shevchenko National University of Kyiv. International Relations*, 1(53), 15–19. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2021/1-53/15-18>

10. Yakovets, A. V. (2017). The role of Ukrainian mass media in European integration processes. In *Scientific developments, advanced technologies, innovations: Collection of scientific works and theses of the IV International scientific-practical conference (Prague–Brno–Kyiv, 2017)* (pp. 383–391). Kyiv: NDISR.

11. European Union Solidarity with Ukraine. (n.d.). Ukraine's path towards EU accession. Retrieved October 25, 2024, from https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/ukraines-path-towards-eu-accession_uk

12. European Integration Digest. (n.d.). Retrieved October 25, 2024, from <https://eu-ua.kmu.gov.ua/digest/>

13. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022). *On approval of the Strategy for Communication on European Integration of Ukraine until 2026*: Resolution No. 1155-r. Retrieved October 25, 2024, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-p#Text>

14. EU — Suspilne News. (n.d.). Retrieved October 25, 2024, from <https://suspilne.media/tag/es/>

15. Eurointegration. TSN. (n.d.). Retrieved October 25, 2024, from <https://tsn.ua/tags/євроінтеграція>

16. Lelich, M. (2024, February 27). Two years later. What path has Ukraine already taken towards the European Union, and when can we expect EU membership? *RBC-Ukraine*. Retrieved October 25, 2024, from <https://www.rbc.ua/rus/news/dva-roki-potomu-kiy-shlyah-evrosoyuzuvzhe-1709072970.html>

17. Ukrinform. (2024, October 25). Ukrinform to pay significant attention to Ukraine's Euro-Atlantic integration. *Ukrinform*. Retrieved from <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3868257-ukrinform-pridilitime-znacnu-uvagu-temi-evroatlanticnoi-integracii-ukraini-cerevatij.html>

18. Media Cloud. (n.d.). *An open-source platform for media analysis*. Retrieved October 25, 2024, from <https://www.mediacloud.org/>

Надіслано до редакції 04.11.2024 р.